

Com es privatitza un pebrot?

Hi ha moltíssimes varietats de pebrots al món: dolços, picants, "morrón", de diversos colors, formes i mides. La seva popularitat arribà a Espanya (i d'aquí a la resta d'Europa) de mans de Cristòfol Colon, el 1493¹. Des de l'espoli de fa 500 anys fins l'actual poques coses han canviat: l'espoli es manté fins arribar a la privatització a través de patents.

TEXT: XÈNIA TORRAS. ESPORUS, CENTRE DE CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT CULTIVADA. REDACCIÓ

Els pebrots pertanyen a la família de les solanàcies, i mouen un mercat mundial de més de 30 milions de tones² que generen uns moviments de més de 350 milions d'euros l'any. Aquest mercat és suficientment gran com per promoure l'avarícia d'alguns a costa dels drets de molts.

Els pebrots, com a éssers vius que són susceptibles als canvis en els equilibris del seu entorn, i com més desequilibrat aquest sigui (monocultius) més els afecten plagues com la mosca blanca o els trips³, que generen nombrosos danys a les plantes de pebrot i en conseqüència pèrdues de milions d'euros cada any.

Els anys '70, el professor Paul G. Smith de la Universitat de Califòrnia, va trobar un pebrot silvestre a Jamaica que tenia una resistència natural als trips i a la mosca blanca, i se'l va endur als Estats Units per estudiar-lo. El 1976, llavors del pebrot van anar a parar al Centre de Recursos Genètics dels Països Baixos (CGN), i és allí on el 2002 Syngenta n'agafa algunes per començar a fer creua-

ments amb pebrots comercials perquè adquireixin resistència a la mosca blanca.

La tècnica usada no és gaire sofisticada, encara que s'emmascaï sota el nom de SAM. És una tècnica que usa marcadors genètics per a valorar la selecció realitzada de manera convencional, amb creuaments entre varietats de forma convencional, controlada, però conven-

Les pràctiques de patents posen en perill la seguretat alimentària de la població mundial

cional. Res que els agricultors i agricultores no hagin fet durant els últims 5000 anys, de manera altruista i gratuïta.

Així doncs el 2008 Syngenta⁴ presenta a l'Oficina Europea de Patents (EPO en les seves sigles en anglès) una sol·licitud de patent en què reclama els drets

exclusius sobre TOTS els pebrots que presentin aquesta resistència a la mosca blanca i per tant inclou aquí el pebrot d'origen jamaicà silvestre.

El 8 de maig del 2013 la EPO concedeix la patent a Syngenta: la patent cobreix les plantes, fruits i llavors de pebrots amb resistència a mosca blanca, i fins i tot reclama el creixement i la recollecció de les plantes com una invenció. Aquesta patent és vàlida a tot Europa (38 estats), i per tant no es pot usar, per part d'agricultors, investigadors o genetistes, aquest pebrot d'origen jamaicà en els processos de millora d'altres varietats.

Aquestes pràctiques de patents sobre la vida no només són qüestionables des del punt de vista ètic, sinó que deixen en evidència la concentració del mercat de les llavors en mans de, literalment, quatre empreses al món⁵, fet que redueix la biodiversitat alhora que posa en perill la seguretat alimentària de la població mundial. I no, no són casos aïllats, estan als nostres plats cada dia... patents en vaques, bròquils, porcs, gira-sols, enciams, tomàquets, blats... ❀

El camí de la privatització

1

El 1493 Cristòfol Colon porta el pebrot a la península i d'aquí s'estén arreu d'Europa

2

Als anys 70 del s. XX, J. Smith recull un pebrot silvestre de Jamaica resistent a trips i mosca blanca.

3

El 1976 arriba al Centre de Recursos Genètics dels Països Baixos.

4

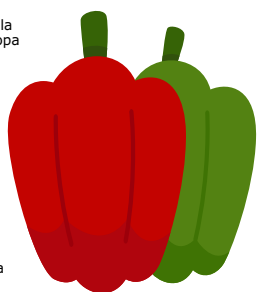
El 2002 Syngenta comença a utilitzar-lo en línies de millora i el creua amb varietats comercials.

6

El 2013 l'EPO concedeix la patent a Syngenta.

5

El 2006 Syngenta presenta una sol·licitud de patent a l'EPO reclamant dret exclusiu sobre tots els pebrots resistent a la mosca blanca.

Si vols més informació sobre patents:

<http://www.no-patents-on-seeds.org/en/information/patent-cases>

1. *Evolution of Crop Plants*. J. Smartt, N. Simmonds (1995) Ed. Wiley-Blackwell

2. *Dades de la FAO*, 2011.

3. *Diverses plagues de la família Thripidae*.

4. *Syngenta és la segona major empresa d'agroquímics del món*.

5. *Monsanto, Syngenta, DuPont i Limagrain controlen el 53% del mercat mundial de llavors* (dades de ETC Group)